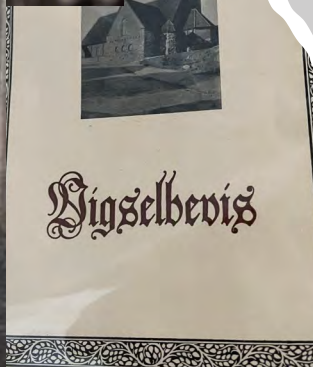
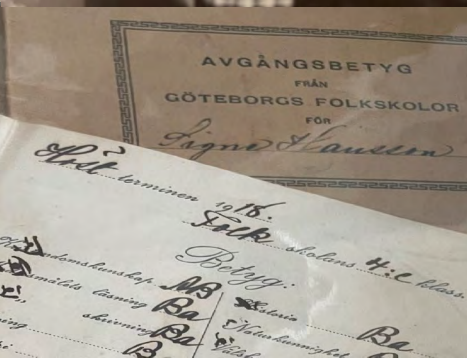

Leva med kognitiv svikt

Vara konserthus 2023

Louise Gehandler

Verksamhetsutvecklare

louise.gehandler@brackediakoni.se

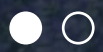
Sociala medier: LinkedIn

Bräcke diakoni 1923 – 2023

Vilja, kraft och medmänsklighet

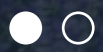
Vem är expert?

Tre experter

Stigma

xpert?

Tre experter

Stigma

Förtvivlan och hopp

Stigma

Förtvivlan och hopp

Kraften i seendet

gma

Förtvivlan och hopp

Kraften i seendet

Tolkningens betydelse

hopp

Kraften i seendet

Tolkningens betydelse

Bemötandet betyder allt

Tolkningens betydelse

Bemötandet betyder allt

Avslut

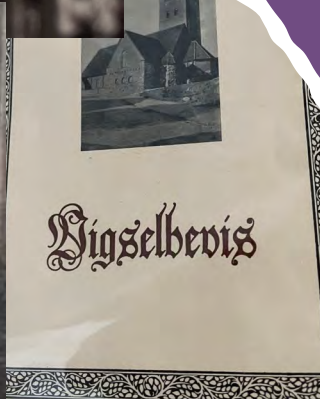
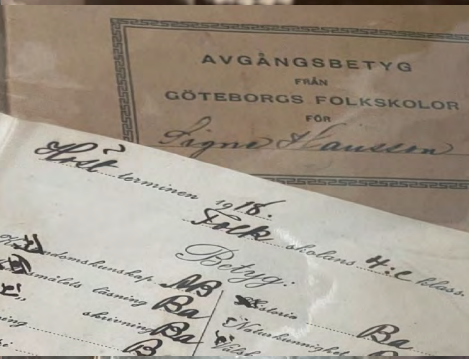

Vem är expert?

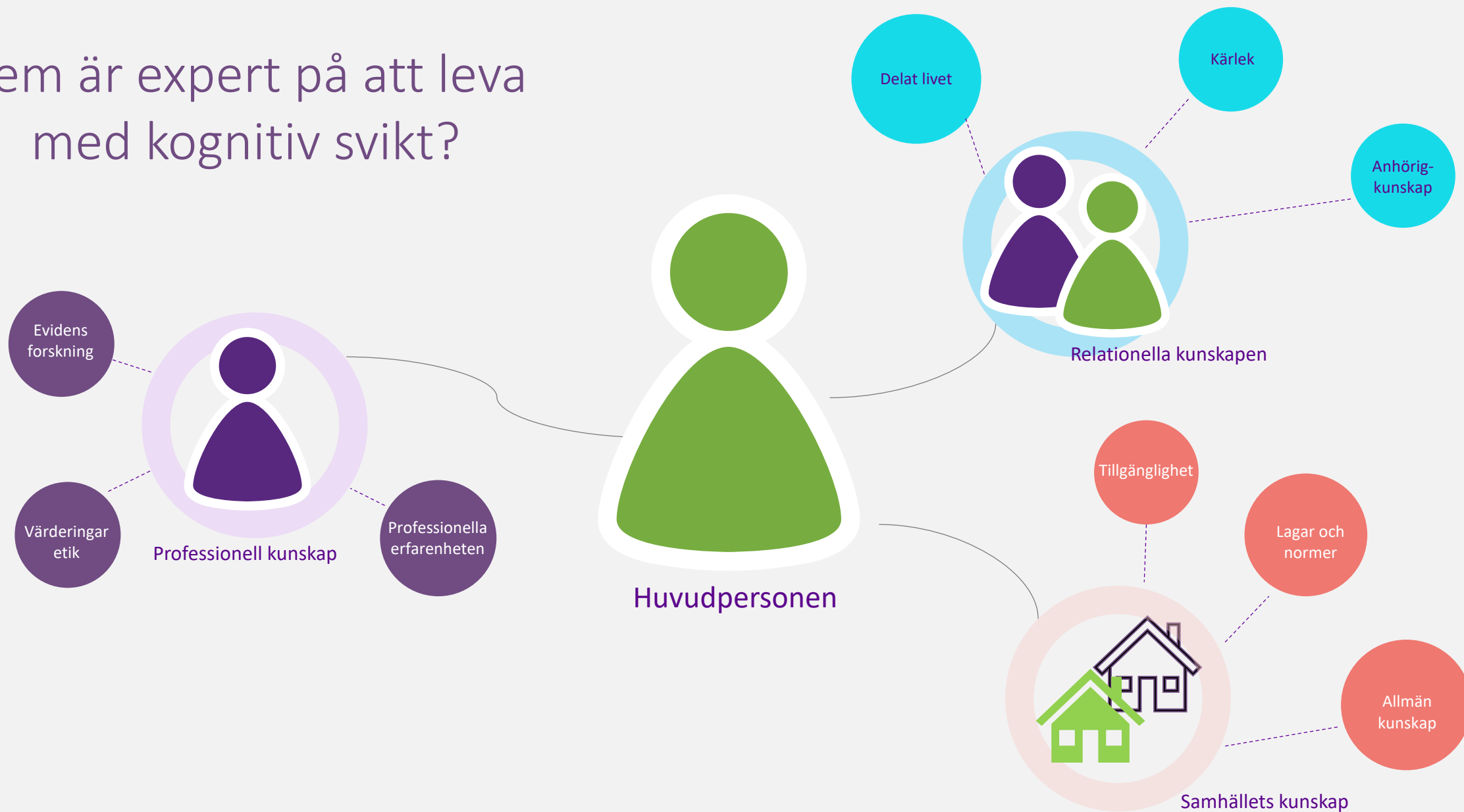
Vet du vem jag är?

En hel berättelse finns inom mig

Vem är expert på att leva med kognitiv svikt?

Tre experter

*Signe Alice Kristina
Hansson*

*Du tittar stilla på mig
I dina ögon ser jag visdom
Du ler, skrattar till
Glad att någon stannat till
Jag ler tillbaks,
Slår mig ner bredvid
Möter dina ögon
Det blir tyst*

*Mm...
Säger du och sväljer
I dina ögon ser jag frågan,
Har du tid, eller kommer du att gå?
Lägger min hand på din,
Möter din blick
Hoppas du förstår att jag har tid*

Elsa

*Tyst igen
Men så kommer orden
Stapplande ett och ett
Först om allmänna ting
Som väder och vind
Så blir det åter tyst*

*Du kramar min hand
Möter min blick...
I dina ögon ser jag smärta, Jag...
Du sväljer, börjar om
Går inte, ser att du vill tala men inte
kan
Tyst möter jag din blick
Du suckar djupt, skakar sorgset
huvudet*

*Tar ny kraft, Om jag... Om jag...
Om jag....
Tårar faller mot din kind
Tillslut får du fram ditt budskap,
På stapplande läppar kommer
orden:*

*Om jag bara
hade tanken...*

FRÄMLINGEN

*Det är som ett kaos som dränker mig,
Alla känslor som jag inte kan förstå.
Känslor jag aldrig tidigare haft,
av att inte duga,
av att bara vara tillbesvär,
lämna mig ifred jag orkar inte finnas mer!*

*Det känns som att jag trampar vatten,
jag vandrar planlöst omkring,
allt känns tomt och meningslöst.
Det är som att stå i en dimma
att vara blind och famla i mörker.
Jag suddas ut av gråa moln*

*Mitt egna jag försvinner bort
jag minns inte längre vem jag är
Ångesten uppslukar mig,
snälla lämna mig inte ensam jag står inte ut
Hjälp mig hitta mig själv*

Vem är denna främling jag aldrig känt?

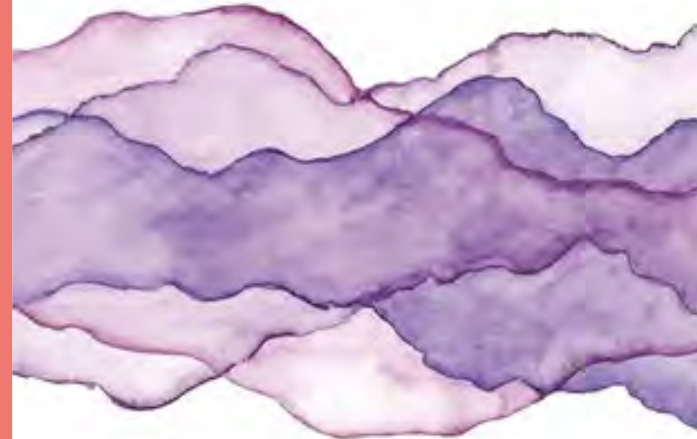

Stigma

CHRISTINE BRYDEN

Will I Still Be Me?

*Finding a Continuing Sense of Self in
the Lived Experience of Dementia*

*the Lived Experience of Dementia
Finding a Continuing Sense of Self in*

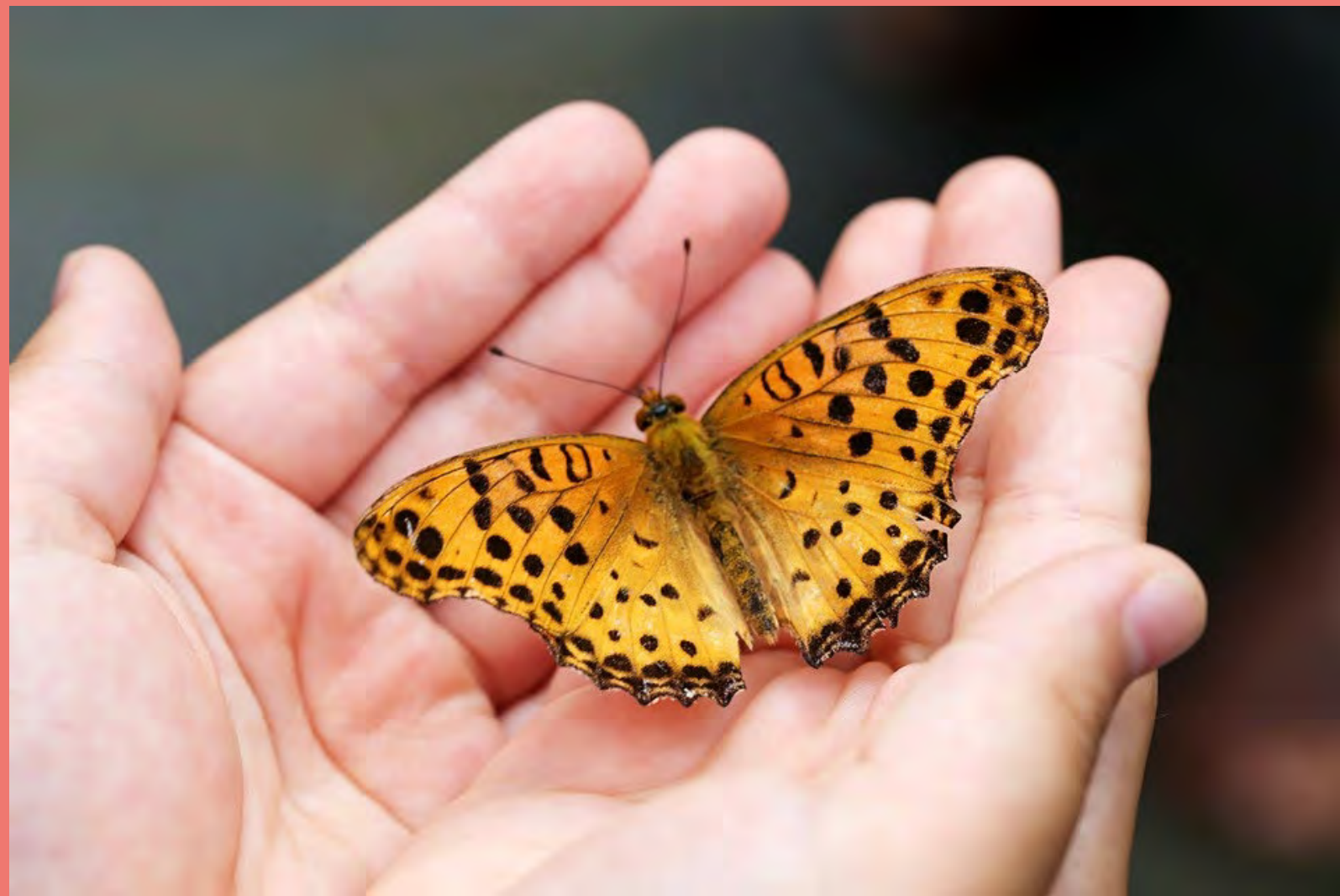
*Det här är inte de vi är
- Det här är vår sjukdom...*

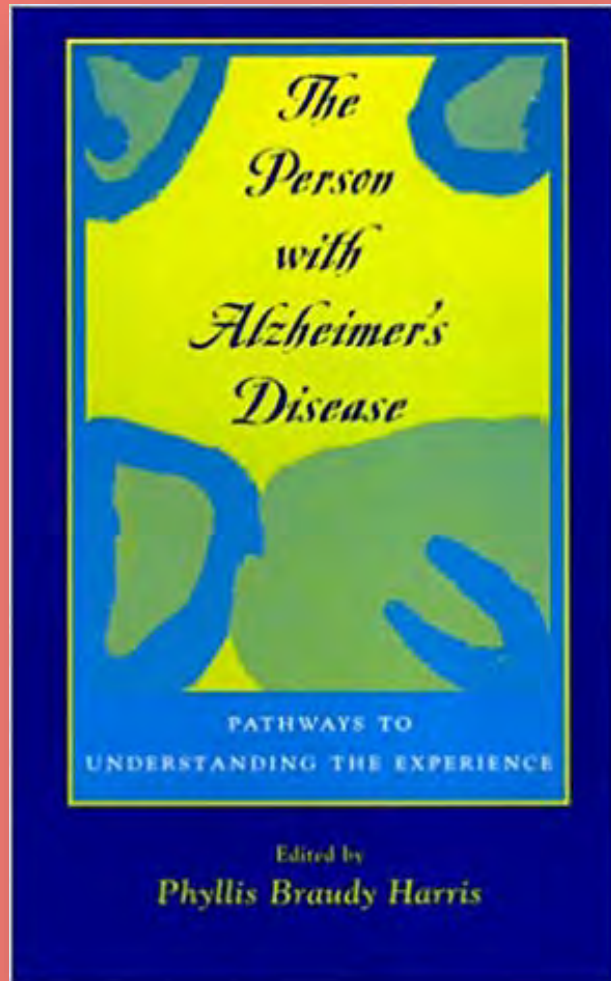

*Sjukdomen är bara ett skal,
döljer en av dem jag älskar mest*

/Jenny Ericsson

I don't believe that Dementia robs a person of their identity but I believe that Dementia transforms our identity and that is very different

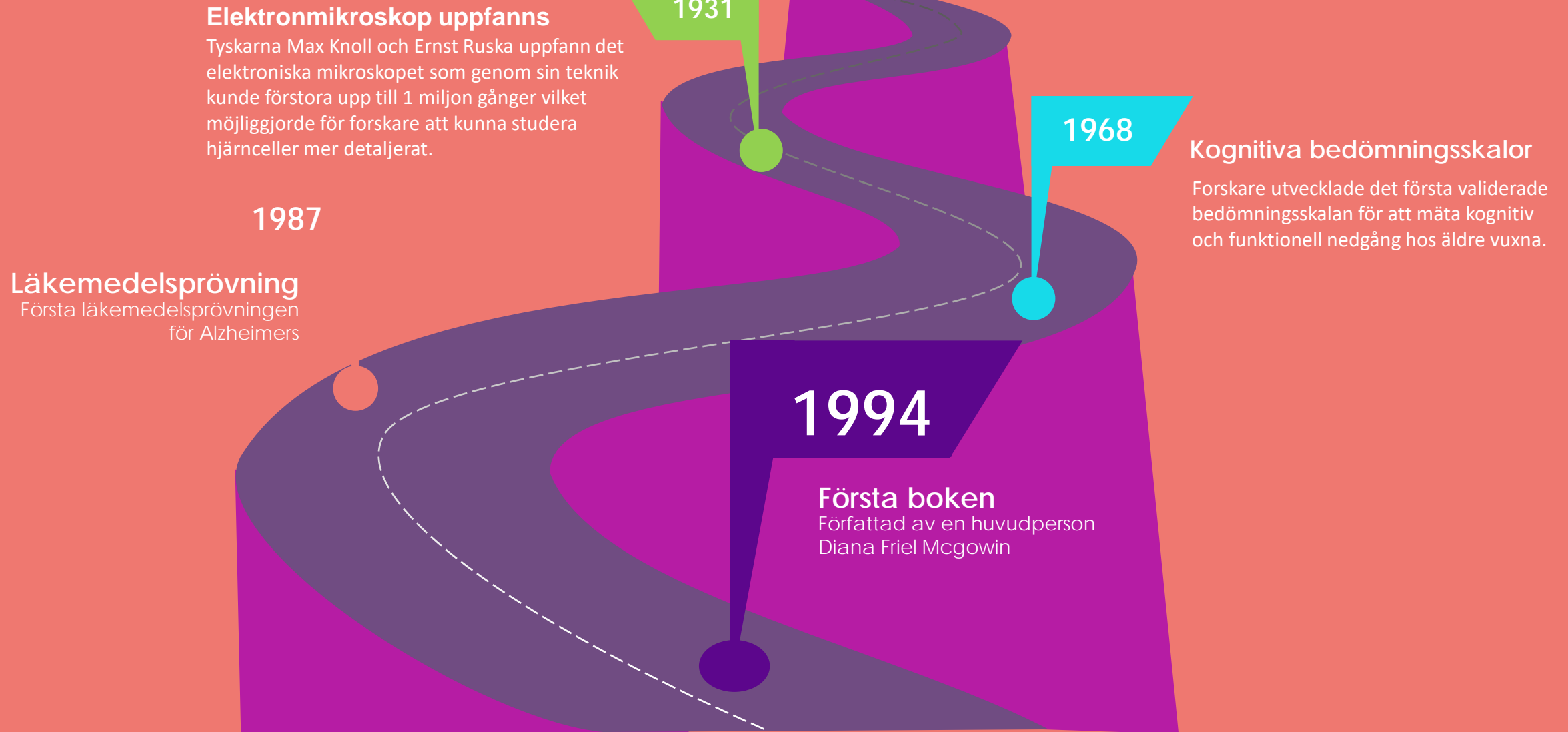
Phyllis Braudy Harris

De-mens

Utan sinne/själ
själös

Milstolpar i utvecklingen

A NATIONAL BESTSELLER

LIVING IN THE LABYRINTH

*A Personal Journey
Through the Maze of
Alzheimer's*

"A BRAVE RECORD... SEARINGLY HONEST."—*People*

DIANA FRIEL MCGOWIN

UPDATED WITH A NEW AFTERWORD

"If I am no longer a woman, why do I still feel I`m one? If I am no longer worth holding, why do I crave it? If no longer sensual, why do I still enjoy the soft texture of satin and silk around my skin? If I am no longer sensitive, why do moving song lyrics strike a responsive chord in me? My every molecule seems to scream out that I do indeed exist, and that existence must be valued by someone"

En överväldigande labyrinth

“The Alzheimer's patient asks for nothing more than a hand to hold, a heart to care, and a mind to think for them when they cannot; someone to protect them as they travel through the dangerous twists and turns of the labyrinth”

Diana Friel Mcgrowin

Förtvivlan och hopp

STILL
ALICE

JULIANNE MOORE
ALEC BALDWIN
KRISTEN STEWART

STILL ALICE

A FILM BY
RICHARD GLATZER AND WASH WESTMORELAND

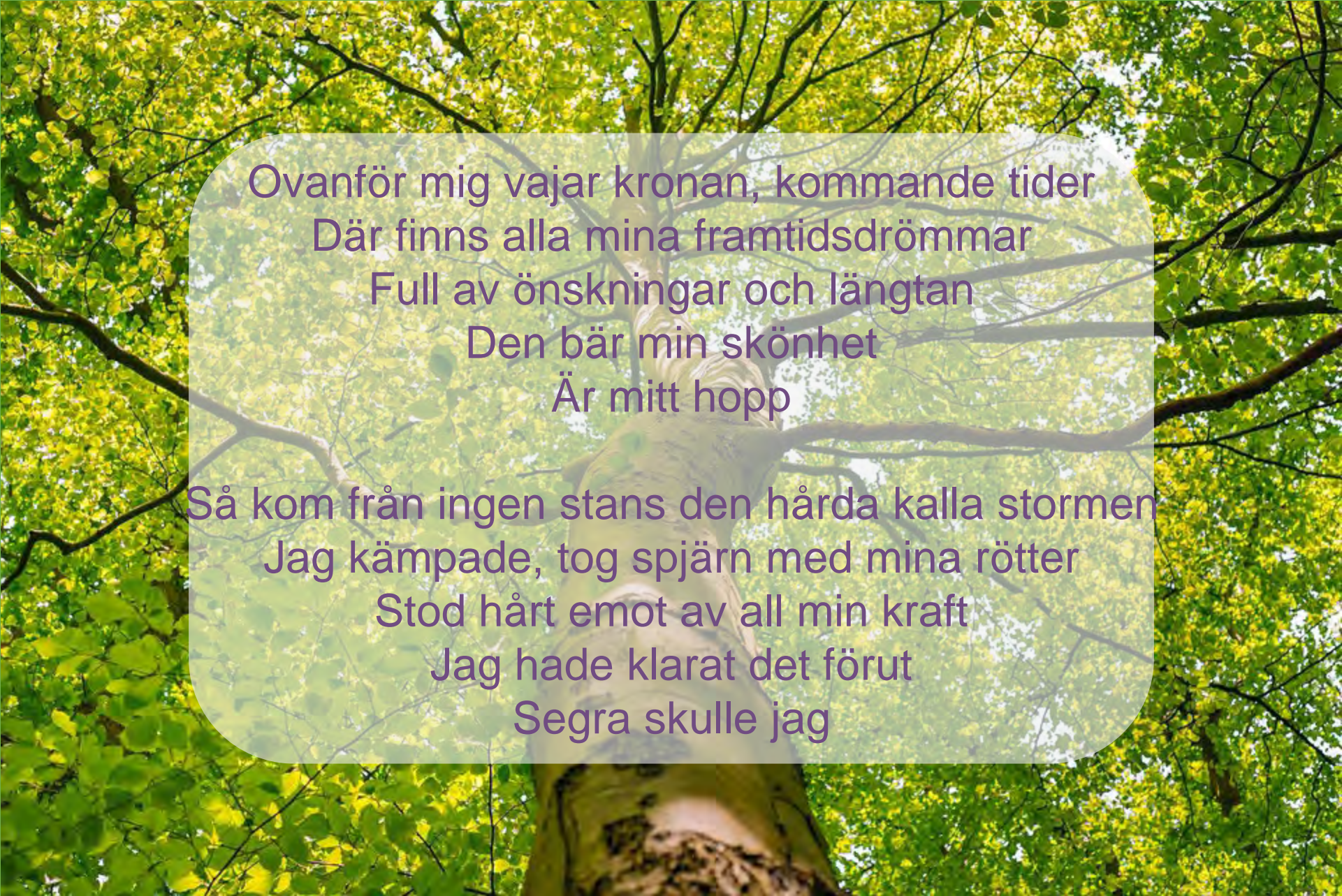

*Livet är inte svart eller vitt utan
alltid både och...*

Trädet är naturens spegel, ett ansikte av mig
Mitt liv är stammen just nu och här
Tjockare för varje årsring
Starkare för varje dag
Sakta växer jag

Under mig finns mina rötter, mitt ursprung
Ekar av gamla steg från livets väg
Visdom, minnen, erfarenheter
Mina rötter har format mig
Det är jag

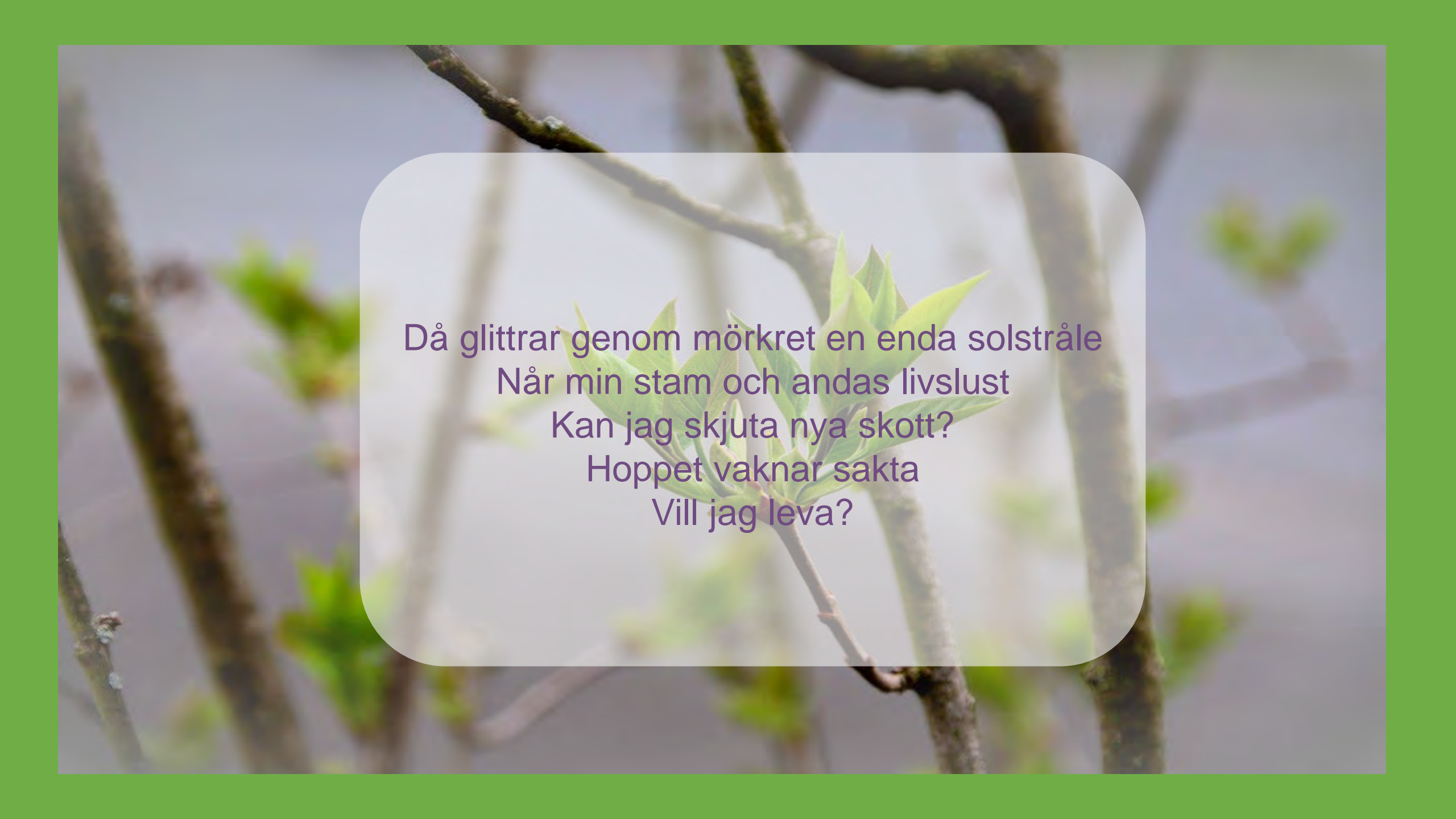
Ovanför mig vajar kronan, kommande tider
Där finns alla mina framtidsdrömmar
Full av önskningar och längtan
Den bär min skönhet
Är mitt hopp

Så kom från ingen stans den hårda kalla stormen
Jag kämpade, tog spjörn med mina rötter
Stod hårt emot av all min kraft
Jag hade klarat det förut
Segra skulle jag

A photograph of a tree stump in a forest. The stump is the central focus, with two smaller branches lying horizontally across its base. The background is a dense forest of tall, thin trees, slightly out of focus. The foreground shows green foliage and grass. A semi-transparent white rounded rectangle is overlaid on the center of the image, containing text in a purple font.

Det var då det brast,
mitt eget jag gick av i vinden
Min krona föll mot den frusna marken
Lämnade mig kvar i ensamhet
Inga kläder, bara naken
Vem är jag?

Jag drar mig mot marken,
vill ner till mina rötter
Ner i underjorden undan allas blickar
Kan man leva utan framtid?
Avhuggen utan hopp
Här är jag

Då glittrar genom mörkret en enda solstråle
Når min stam och andas livslust
Kan jag skjuta nya skott?
Hoppet vaknar sakta
Vill jag leva?

Lära sig konsten att förlora

- Perception
- Orientering
- Kommunikation
- Minnen
- Förmågor
- Omdöme
- Självförtroende

*Agneta Ingberg &
Roland Klang*

Rädslan och frågorna trängs i ditt huvud. Hur ska det bli? Är mitt liv slut nu? Nej ditt liv är inte slut, men det blir aldrig det samma igen.

Du bär på en sjukdom, som du aldrig kan bli fri ifrån. En sjukdom som kommer att begränsa ditt liv och din framtid. En sjukdom som kommer förändra dina relationer och ditt yrkesliv

Detta är oerhört skrämmande! JUST NU är det ingen hjälp, att höra, att vi är många som är i samma situation.

Men läs denna skrift! Om en tid, när chocken lagt sig, så kanske du hittar några tips som känns bra. För det går att ha ett bra liv i många år.

Varje människa är unik, liksom varje livssituation och det finns inga rätta svar. Men vi kan berätta om vad som hjälpt oss att orka och vilja leva vidare.

I motsats till många andra som får besked om en livshotande sjukdom har vi, om inget annat tillstöter, tid på oss att förbereda både oss själva och dem vi står nära.

Vi har tid att ta vara på det som är – det viktiga i vårt liv

Kraften i seendet

*Lägg
förstoringsglaset
på personens
KAN-lista*

*DU ÄR ANNORLUNDA
DU ÄR FÖRÄNDRAD,
DITT LIV BLIR ALDRIG MER
SOM DET EN GÅNG VAR
MEN DU HAR SAMMA VÄRDE!*

Tolkningens betydelse

Vad har vår tolkning för betydelse i mötet med en person med kognitiv svikt?

Hon är så elak!

Hon är så himla **jobbig** när hon skriker, **helt utan anledning** och så är **hon elak** mot de andra, hon kan liksom helt utan vidare säga: "Så ful du är" eller " Han där borta kissar på sig, han är som en stor bebis, vuxen karl, han borde skämmas". **Hon har ingen** empati eller respekt för andra. Hela tiden får man säga till henne, men Anna så där säger man inte, eller nu sårar du Sara! **Hon vägrar** att be om förlåtelse trots att man säger att hon borde! Det händer att andra boende börjar gråta av hennes kommentarer och då kan hon skratta, verkligen skratta dem rakt upp i ansiktet. **Hon hånar** människor som är svagare än hon själv och visst hon har en demensdiagnos men jämfört med de andra som bor hos oss är hon ganska frisk och man märker att **hon gör det med vilje**. **Hon vet** att det hon gör är **fel** och ibland kan man se att hon tittar sig omkring och slår till någon när hon tror att ingen personal ser. Vi har pratat i arbetsgruppen vad vi ska göra för att hon ska förstå att det hon gör är oacceptabelt. Ibland låser vi in henne på rummet och vi måste faktiskt markera för henne att **hon gör fel**.

Jag vet inte vad jag ska göra!

Jag tycker det är så **svårt att förstå** vad hon vill när hon skriker och svär. **Jag har svårt** att hantera **mina egna känslor** när jag ser att andra boende blir sårade. **Jag blir arg** och **jag känner skuld** över det för jag vet ju att det inte är hon utan sjukdomen som är orsaken. Men **jag** har så svårt att hantera den ilska **jag känner** inom mig, **jag vet inte** vem jag ska rikta den mot. **Hur ska** jag bemöta henne på ett sätt som inte kränker henne, **jag är så rädd** för att det ska bli fel. Jag känner ansvar både för att de andra inte ska behöva bli kränkta och för att hon inte heller ska bli kränkt som person. Jag skulle vilja stänga in henne men egentligen är det nog **mina egna känslor jag vill stänga inne**. Det gör så **ont i mig** när jag känner att jag inte kan göra vare sig henne eller de andra glada.

Vad avgör vilken tolkning jag gör?

www.menti.com

3695 4984

Bemötandet betyder allt

Dimman

STÄRK SJÄLVKÄNSLAN

- Hur kan jag stärka personens självkänsla i den här situationen?

BEKRÄFTA

- Hur kan jag bekräfta de känslor som personen ger uttryck för i den här situationen?

FOKUS PÅ BEMÖTANDE

- Hur kan jag skapa en respektfull kommunikation med personen i den här situationen?

Vad avgör om det blir ett bra möte?

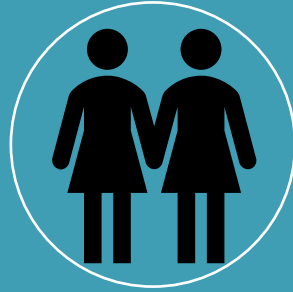
www.menti.com

4315 1857

Vad avgör om det blir ett bra möte?

TONLÄGE

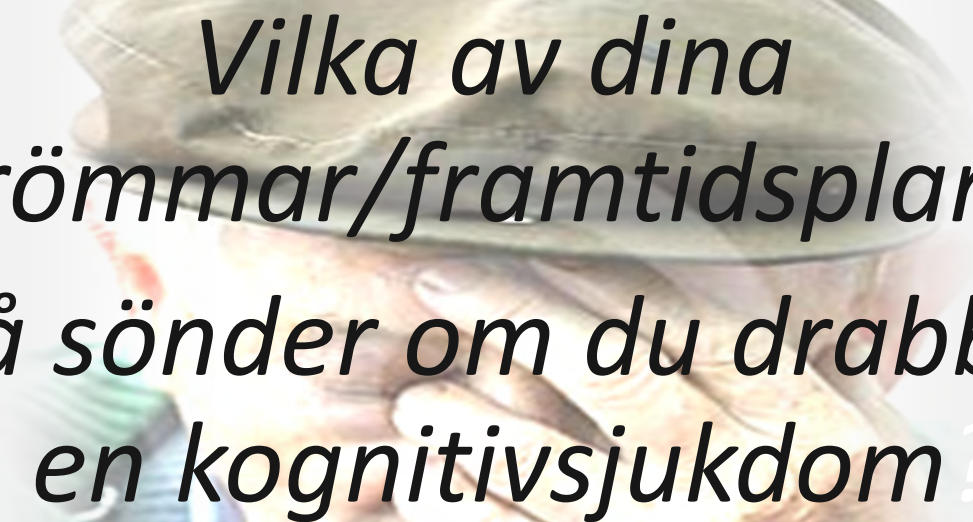
NÄRVARO

GENSVAR

PUSSLET

*Vilka av dina
drömmar/framtidsplaner,
skulle gå sönder om du drabbades av
en kognitivsjukdom?*

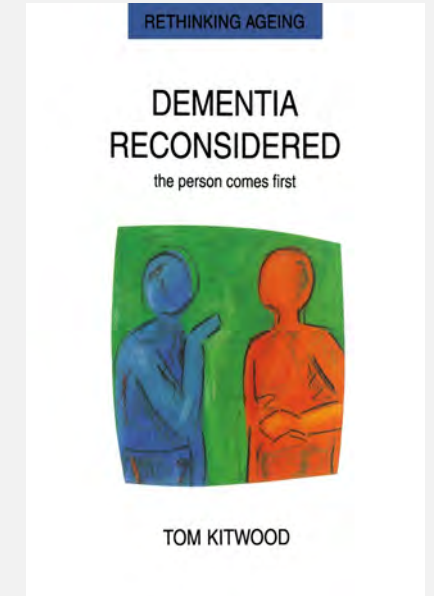

*Hur skulle förlusten
av det som ger dig
värde idag påverka
din självkänsla?*

Trädgården

The flower of emotional needs

Avslut

Utvärdering

www.menti.com

61381496

”I När jag kom hit var jag
i bitar men här har jag
fått återsamlas och bli
den jag vill vara”

**Återsamlings-
plats**

Louise Gehandler

Verksamhetsutvecklare

louise.gehandler@brackediakoni.se

Sociala medier: LinkedIn